

Bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Lênin trong tình hình mới

Lê Xuân Thủy*, Nguyễn Quang Bình**

Nhận ngày 15 tháng 2 năm 2023. Chấp nhận đăng ngày 20 tháng 5 năm 2023.

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm rõ bản chất khoa học, cách mạng trong di sản tư tưởng, những đóng góp to lớn của Lênin đối với sự phát triển của nhân loại. Lênin đã để lại di sản tư tưởng đồ sộ, toàn diện trên nhiều lĩnh vực, có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc, bền vững. Chủ nghĩa Lênin - thành tựu vĩ đại trong lịch sử phát triển tư tưởng của nhân loại đã làm chủ nghĩa Mác từ lý luận trở thành hiện thực. Trên cơ sở khái quát sự vận dụng sáng tạo, bổ sung, phát triển những di sản tư tưởng của V.I.Lênin và đánh giá tổng quan những thành tựu sau hơn 35 năm đổi mới đất nước, bài viết đưa ra một số giải pháp nhằm tiếp tục bảo vệ, phát triển chủ nghĩa Lênin trong điều kiện lịch sử cụ thể ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Bảo vệ, chủ nghĩa Lênin, giải pháp, phát triển, Lênin.

Phân loại ngành: Chính trị học

Abstract: The paper focuses on clarifying the scientific and revolutionary nature of the ideological heritage, the great contributions of Lenin to the development of humanity. Lenin has left a vast and comprehensive legacy of ideology in many fields, with profound and sustainable theoretical and practical values. Leninism - a great achievement in the history of human thought development has made Marxism from theory to reality. Based on the overview of the creative application, supplementation, development of Lenin's ideological heritage and an overview of the achievements after more than 35 years of national renovation, the author proposes a number of solutions to continue to protect and develop Leninism in specific historical conditions in Vietnam today.

Keywords: Protect, Leninism, Solution, Develop, Lenin.

Subject classification: Political science

1. Đặt vấn đề

V.I.Lênin (Vladimir Ilyich Lenin) tên thật là Vladimir Ilits Ulianov, sinh ngày 22/4/1870 ở Simbirsk (nay là Ulianovsk) trong một gia đình trí thức tiến bộ. Người mất ngày 21/01/1924, tại làng Gorki, Moskva, thi hài được đặt tại lăng ở Quảng trường Đỏ. V.I.Lênin - nhà hoạt động chính trị kiệt xuất, nhà triết học lỗi lạc, lãnh tụ thiên tài của giai cấp công nhân và nhân dân lao động thế giới. Lịch sử thế giới đã ghi nhận tên tuổi và sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Lênin luôn gắn liền với những cuộc cách mạng vĩ đại nhất trong xã hội loài người. Chủ nghĩa Lênin - thành tựu vĩ đại trong lịch sử phát triển tư tưởng của nhân loại đã làm chủ nghĩa Mác từ lý luận trở thành hiện thực, là di sản vô giá sống mãi trong sự nghiệp đấu tranh của giai cấp công nhân và nhân dân lao động trên thế giới; là một trong những nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của Đảng Cộng sản Việt Nam và cách mạng Việt Nam.

2. Di sản tư tưởng lý luận của Lênin

V.I.Lênin được tạp chí *Time* (Mỹ) bình chọn là một trong 100 nhân vật có ảnh hưởng nhất thế kỷ XX. “Chủ nghĩa Lênin vĩ đại đã đưa lịch sử loài người lên giai đoạn mới - giai đoạn chủ nghĩa

---

*,**Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng.
Email: binhcnxhkh@gmail.com

xã hội và chủ nghĩa cộng sản” (Hồ Chí Minh, 2011, t.13: 384). Chủ nghĩa Lênin là sự tiếp tục và phát triển chủ nghĩa Mác, là chủ nghĩa Mác trong thời đại đế quốc chủ nghĩa và cách mạng vô sản. Lênin là học trò trung thành và xuất sắc nhất của C.Mác và Ph.Ăngghen, vận dụng học thuyết thiên tài của C.Mác vào thực tiễn cách mạng, Lênin không những đã bảo vệ tinh thần cách mạng, chống lại mọi sự xuyên tạc của bọn cơ hội chủ nghĩa, mà Người còn căn cứ vào những điều kiện lịch sử mới để phát triển, làm phong phú thêm chủ nghĩa Mác lên một bước lý luận mới.

Với việc bảo vệ và phát triển sáng tạo cả ba bộ phận cấu thành chủ nghĩa Mác trước sự tấn công từ nhiều phía của các thế lực thù địch và cơ hội chính trị, Lênin đã bổ sung, phát triển toàn diện, đồng bộ cả ba bộ phận cấu thành chủ nghĩa Mác: Triết học, Kinh tế học chính trị và Chủ nghĩa xã hội khoa học với hệ thống luận điểm mới, sáng tạo; nâng tầm cao thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác, đáp ứng những đòi hỏi cấp bách của cuộc cách mạng vô sản trong giai đoạn chủ nghĩa tư bản độc quyền chuyển thành chủ nghĩa đế quốc - đềm trước của cách mạng vô sản. Sự cống hiến vĩ đại của Lênin đã làm cho chủ nghĩa Mác sống động hơn, trở thành hệ thống lý luận hoàn bị nhất, chắc chắn nhất, trở thành “công cụ nhận thức vĩ đại” để giai cấp công nhân nhận thức và cải tạo thế giới. Với ý nghĩa đó, chủ nghĩa Lênin được coi là sản phẩm phát triển chín muồi của chủ nghĩa Mác trong thời đại đế quốc chủ nghĩa, là sự hội tụ, kết tinh, liên tục đổi mới sáng tạo và phát triển bền vững hệ tư tưởng vô sản, khẳng định sự tất thắng của mục tiêu, con đường đi tới chủ nghĩa xã hội của giai cấp công nhân và nhân loại tiến bộ trong thời đại cách mạng xã hội chủ nghĩa. Lênin đã nâng tầm cao uy tín, vị thế, giá trị và ý nghĩa lý luận - thực tiễn của chủ nghĩa Mác; nêu tấm gương mẫu mực về sự trung thành, đổi mới sáng tạo trong kế thừa, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - hệ tư tưởng của giai cấp vô sản trong điều kiện lịch sử mới.

Lênin coi chủ nghĩa Mác là một hệ thống mở, bởi ông cho rằng lý luận của C.Mác mới chỉ đặt nền móng cho một bộ môn khoa học mà những người cộng sản cần phải phát triển hơn nữa, nếu không muốn trở thành lạc hậu và bị cuộc sống đào thải. Sự thống nhất biện chứng về quan điểm, lập trường thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng giữa chủ nghĩa Mác và chủ nghĩa Lênin đã gắn chặt tên tuổi, cuộc đời, sự nghiệp của các ông với giai cấp công nhân, với hệ tư tưởng của giai cấp vô sản trong cuộc đấu tranh xóa bỏ mọi áp bức, bóc lột, bất công; xây dựng chế độ xã hội mới tốt đẹp - xã hội xã hội chủ nghĩa. Vì lẽ đó, chủ nghĩa Lênin được coi là chủ nghĩa Mác trong thời đại mới - thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản trên phạm vi toàn thế giới.

Bản chất khoa học, cách mạng trong di sản tư tưởng của Lênin được biểu hiện đa dạng trên rất nhiều phương diện, có thể khái quát trên một số nội dung cốt lõi sau đây:

Thứ nhất, Lênin đã bảo vệ, phát triển sáng tạo các nguyên lý của chủ nghĩa Mác, đặc biệt là các nguyên lý, quy luật của chủ nghĩa xã hội khoa học. Người nhắc nhở: “Phải luôn luôn tuyên truyền, bảo vệ khỏi mọi sự xuyên tạc và phát triển hơn nữa hệ tư tưởng của giai cấp vô sản - học thuyết chủ nghĩa xã hội khoa học, tức là chủ nghĩa Mác” (V.I.Lênin, 2005, t.6: 336). Lênin đã quán triệt sâu sắc và luôn bổ sung, phát triển sáng tạo học thuyết Mác từ chính thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước Nga Xô viết. Thực tiễn của cách mạng, những biến đổi của đời sống chính trị - xã hội, kinh tế - xã hội và đặc điểm của từng quốc gia, dân tộc chính là căn cứ để Lênin vận dụng, bổ sung, phát triển lý luận Mác xít. Người nhấn mạnh quan điểm khoa học - thực tiễn về chủ nghĩa xã hội: “Không có lý luận cách mạng thì cũng không thể có phong trào cách mạng” (V.I.Lênin, 2005, t.6: 30). Những bổ sung, phát triển của Lênin từ rất nhiều bình diện: về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, về cách mạng vô sản, về chuyên chính vô sản và dân chủ vô sản, về vấn đề dân tộc, về bảo vệ tổ quốc xã hội chủ nghĩa... Quan điểm duy vật biện chứng, duy vật lịch sử và quan điểm phát triển của chủ nghĩa Mác luôn được Lênin quán triệt, áp dụng triệt để, toàn diện.

Thứ hai, Lênin đã xây dựng lý luận kinh điển về Đảng kiểu mới của giai cấp công nhân. Lênin đã có những cống hiến lý luận to lớn về các nguyên tắc tổ chức sinh hoạt Đảng, về công tác tư tưởng, lý luận của Đảng và về tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất của người cán bộ, đảng viên. Người đã chuẩn bị về chính trị, tư tưởng, tổ chức cho việc thành lập Đảng Bôn-sê-vích Nga, lãnh đạo nhân dân Nga

làm nên cuộc cách mạng tháng Mười vĩ đại. Người chỉ rõ: “Chỉ đảng nào được một lý luận tiên phong hướng dẫn thì mới có khả năng làm tròn vai trò chiến sĩ tiên phong” (V.I.Lênin, 2005, t.6: 32). V.I.Lênin cảnh báo nguy cơ của một Đảng là sai lầm về đường lối và quan liêu, xa rời quần chúng, kiêu ngạo cộng sản. Người nhấn mạnh, Đảng phải thực hiện dân chủ trong nội bộ, thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ, chống mọi biểu hiện bè phái. Mặt khác, Lênin đã đấu tranh không khoan nhượng với các trào lưu cơ hội, xuyên tạc những nguyên tắc xây dựng Đảng mác xít. Người không những đã tổ chức, rèn luyện Đảng Bôn-sê-vích Nga lớn mạnh, mà còn tạo dựng cơ sở lý luận về xây dựng đảng cộng sản, khẳng định vai trò lãnh đạo của đảng cộng sản, nhân tố quyết định thắng lợi của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội: “Không có một đảng sắt thép được tôi luyện trong đấu tranh, không có một đảng được sự tín nhiệm của tất cả những phần tử trung thực trong giai cấp, không có một đảng biết nhận xét tâm trạng của quần chúng và biết tác động vào tâm trạng đó thì không thể tiến hành thắng lợi cuộc đấu tranh ấy được” (V.I.Lênin, 2005, t.41: 34).

Thứ ba, Lênin đã vận dụng, bổ sung, phát triển sáng tạo lý luận mác xít về quy luật cách mạng không ngừng. Từ thực tiễn của nước Nga đương đại, Lênin đã bổ sung, phát triển, làm sinh động thêm lý luận về quá trình chuyển biến từ cách mạng dân chủ tư sản lên cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới: “Từ cách mạng dân chủ, chúng ta sẽ bắt đầu... chuyển ngay lên cách mạng xã hội chủ nghĩa. Chúng ta chủ trương làm cách mạng không ngừng. Chúng ta quyết không dừng lại nửa chừng” (V.I.Lênin, 2005, t.11: 281). Trên cơ sở hoàn thành các nhiệm vụ dân tộc, dân chủ tiến lên làm cách mạng xã hội chủ nghĩa - công hiến to lớn này của Lênin đã chỉ ra con đường cách mạng ở nhiều quốc gia, khu vực khác nhau. Lênin đã vạch ra con đường cách mạng vô sản, đã lãnh đạo thành công cuộc cách mạng tháng Mười Nga vĩ đại, dẫn đến sự ra đời nhà nước công - nông đầu tiên trên thế giới, mở ra thời đại lịch sử mới (thời đại quá độ lên chủ nghĩa xã hội). Trong di sản tư tưởng, lý luận của Lênin về cách mạng vô sản, Người đã chỉ ra một chân lý vĩ đại là: sự nghiệp giải phóng giai cấp vô sản không thể tách rời sự nghiệp giải phóng các dân tộc bị áp bức: “Không có sự đồng tình và ủng hộ của đại đa số nhân dân lao động... đối với giai cấp vô sản thì cách mạng vô sản không thể thực hiện được” (V.I.Lênin, 2005, t.39: 251). Người đã bổ sung thêm vào câu khẩu hiệu cách mạng nổi tiếng của C.Mác và Ph.Ăngghen: “Vô sản tất cả các nước liên kết lại” thành khẩu hiệu: “Vô sản tất cả các nước và các dân tộc bị áp bức đoàn kết lại”.

Thứ tư, Lênin đã tổng kết thực tiễn để phát triển lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Từ thực tiễn sinh động của cách mạng xã hội chủ nghĩa ở nước Nga Xô viết, hàng loạt vấn đề mới về chủ nghĩa xã hội và xây dựng chủ nghĩa xã hội được Lênin bổ sung, phát triển sáng tạo: “Tất cả các dân tộc đều sẽ đi lên chủ nghĩa xã hội, đó là điều không thể tránh khỏi, nhưng tất cả các dân tộc đều tiến tới chủ nghĩa xã hội không phải một cách hoàn toàn giống nhau. Mỗi dân tộc sẽ đưa đặc điểm của mình vào hình thức này hay hình thức khác của chế độ dân chủ, vào loại này hay loại khác của chuyên chính vô sản, vào nhịp độ này hay nhịp độ khác của việc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với các mặt khác nhau của đời sống xã hội” (V.I.Lênin, 2005, t.30: 160). Đặc biệt, Lênin chỉ rõ tính phức tạp, lâu dài của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, nhất là hình thức quá độ gián tiếp, vì vậy, phải kiên nhẫn bắt những “nhịp cầu nhỏ”, vừa tầm, lựa chọn những giải pháp trung gian, quá độ phù hợp: “Về lý luận, không thể nghi ngờ gì được rằng giữa chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa cộng sản, có một thời kỳ quá độ nhất định... Thời kỳ quá độ ấy không thể nào lại không phải là một thời kỳ đấu tranh giữa chủ nghĩa tư bản đang giãy chết và chủ nghĩa cộng sản đang phát sinh” (V.I.Lênin, 2005, t.39: 309-310). Lênin là tổng công trình sư đầu tiên của những phương hướng, kế hoạch xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên bang Xô viết, trong đó đặc biệt là chính sách kinh tế mới (NEP).

Thứ năm, Lênin đã phát triển lý luận về xây dựng nền dân chủ và nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Từ thực tiễn xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa và chính quyền của Nhà nước Xô viết, Người đã hiện thực hóa quan điểm mác xít trong xây dựng, phát huy cao độ dân chủ xã hội chủ nghĩa gắn liền với xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa trên cơ sở kế thừa và vượt qua pháp quyền tư sản: “Chế độ dân chủ vô sản so với bất cứ chế độ dân chủ tư sản nào, cũng dân chủ hơn gấp triệu lần; chính quyền Xô viết so với nước cộng hòa tư sản dân chủ nhất thì cũng dân chủ hơn gấp triệu lần” (V.I.Lênin, 2005, t.37: 312-313). Một chế độ dân chủ thực sự, dân chủ toàn diện, dân chủ cho đa số, dân chủ trên cơ sở bảo đảm các quyền dân sinh, nâng cao dân trí, phát huy

dân trí gắn với dân quyền, đã trở thành những đóng góp lý luận - thực tiễn của Lênin cho dân chủ trong quá trình xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa: “Chỉ có chủ nghĩa cộng sản mới có thể đưa lại một chế độ dân chủ thật sự hoàn bị và nó càng hoàn bị bao nhiêu thì lại càng mau trở nên thừa và tự tiêu vong bấy nhiêu” (V.I.Lênin, 2005, t.39: 251). Đồng thời, Lênin chỉ rõ, nhà nước xã hội chủ nghĩa vừa là cơ quan quyền lực, vừa là bộ máy chính trị, hành chính, vừa là tổ chức quản lý của nhân dân, được xây dựng theo tinh thần “thà ít mà tốt”.

3. Di sản tư tưởng của Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam

Trong bối cảnh của thế giới cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX, khi chủ nghĩa tư bản trở thành chủ nghĩa tư bản độc quyền, chủ nghĩa đế quốc, quy luật phát triển không đều của chủ nghĩa tư bản thể hiện rõ rệt, Lênin đã phát triển chủ nghĩa Mác, đưa ra lý luận về khả năng nổ ra và thắng lợi của cách mạng vô sản trước tiên ở một số nước, thậm chí có thể ở một nước tư bản riêng biệt, là khâu yếu nhất của chủ nghĩa tư bản, mà không nhất thiết là phải ở các nước tư bản phát triển. Đồng thời, Lênin cho rằng, do tính chất của thời đại, một nước tư bản chủ nghĩa chưa phát triển, thậm chí chưa qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa, sau khi cách mạng thắng lợi, có thể xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội qua một thời kỳ quá độ với một loạt các bước quá độ nhỏ. Tiền đề tiên quyết để thực hiện được điều này, như nhiều lần Lênin chỉ rõ, là phải có một đảng cách mạng lãnh đạo và giai cấp công nhân, nhân dân lao động phải giành được chính quyền, sử dụng chính quyền cách mạng đó để tạo ra những tiền đề, điều kiện cho việc xây dựng chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản.

“Khi còn sống, Người là người cha, thầy học, đồng chí và cố vấn của chúng ta. Ngày nay, Người là ngôi sao sáng chỉ đường cho chúng ta đi tới cuộc cách mạng xã hội” (Hồ Chí Minh, 2011, t.1: 257). Tên tuổi, sự nghiệp và công hiến to lớn của Lênin gắn liền với những công hiến của Người trong việc bảo vệ, vận dụng và bổ sung, phát triển sáng tạo lý luận Mác xít nhằm xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội trong phạm vi từng nước và trên thế giới. Trong lúc đất nước đang bế tắc về đường lối chính trị, Nguyễn Ái Quốc đã xác định con đường của cách mạng Việt Nam và từng bước truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào phong trào công nhân và phong trào yêu nước Việt Nam, dẫn tới sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam - nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng: “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin” (Hồ Chí Minh, 2011, t.2: 289); “Chủ nghĩa Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và nhân dân Việt Nam, không những là cái “cẩm nang” thần kỳ, không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản” (Hồ Chí Minh, 2011, t.12: 563).

Quán triệt và vận dụng tư tưởng của Lênin, những năm 20 của thế kỷ XX, Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc mở nhiều lớp đào tạo cán bộ cho cách mạng Việt Nam, truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, kết hợp phong trào công nhân và phong trào yêu nước để thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo cách mạng. Chánh cương vắn tắt được Hội nghị thành lập Đảng thông qua (tháng 2/1930) và Cương lĩnh đầu tiên của Đảng được Hội nghị Trung ương đầu tiên thông qua (tháng 10/1930) đều xác định cách mạng Việt Nam là cách mạng tư sản dân quyền, đánh đổ thực dân phong kiến và đi tới chủ nghĩa cộng sản. Trong hơn 90 năm qua, độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội luôn luôn là mục tiêu, nhiệm vụ chiến lược của cách mạng Việt Nam. Giương cao ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, Đảng Cộng sản Việt Nam đã phát huy sức mạnh của dân tộc kết hợp với sức mạnh của thời đại, lãnh đạo nhân dân ta trải qua 15 năm đấu tranh đầy hy sinh gian khổ, làm nên thắng lợi vĩ đại Cách mạng Tháng Tám năm 1945, giành chính quyền về tay nhân dân, lập nên nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên của khu vực Đông Nam Á và trải qua hơn 30 năm kháng chiến trường kỳ, chiến tranh ác liệt đã đánh bại những kẻ thù xâm lược hùng mạnh, bảo vệ độc lập, tự do, thống nhất đất nước để cả nước cùng đi lên chủ nghĩa xã hội.

Hơn 93 năm qua, Đảng ta đã vận dụng sáng tạo, bổ sung và phát triển những di sản tư tưởng của Lênin phù hợp thực tiễn cách mạng Việt Nam, lãnh đạo cách mạng Việt Nam đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Tiêu biểu là thắng lợi của cách mạng tháng Tám năm 1945 lập nên nước Việt Nam dân chủ cộng hòa; là đại thắng mùa Xuân năm 1975 thống nhất đất nước. Đặc biệt, “nhìn lại

35 năm thực hiện công cuộc đổi mới, 30 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, lý luận về đường lối đổi mới, về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta ngày càng hoàn thiện và từng bước được hiện thực hoá. Đất nước đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện so với những năm trước Đổi mới. Quy mô, trình độ nền kinh tế được nâng lên. Đời sống nhân dân cả về vật chất và tinh thần được cải thiện rõ rệt. Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, t.1: 103-104).

4. Giải pháp bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Lênin trong tình hình mới

Hiện nay, đời sống chính trị - xã hội quốc tế có những diễn biến phức tạp. Chủ nghĩa xã hội hiện thực đang ở thời kỳ thoái trào, các Đảng mác xít đã và đang thông qua tổng kết thực tiễn để làm sáng tỏ lý luận về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Khẳng định bản chất khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Lênin, nhưng tuyệt nhiên không được tuyệt đối hóa, bởi những tư tưởng của Người là học thuyết mở, đòi hỏi luôn được bổ sung, tự đổi mới, tự phát triển trong dòng phát triển trí tuệ của nhân loại. Trải qua hơn 20 năm đầu thế kỷ XXI, mặc dù điều kiện lịch sử đương đại của Lênin có khác nhiều, song tư tưởng của Người luôn được Đảng ta khẳng định: “Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2011: 88). Để kiên định và bảo vệ chủ nghĩa Lênin nói riêng, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung, coi đó là một nhiệm vụ trọng yếu để giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng, cần tập trung thực hiện có hiệu quả một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, kiên định, nghiên cứu và vận dụng sáng tạo, phát triển chủ nghĩa Lênin nói riêng, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung phù hợp với bối cảnh mới của tình hình thế giới và thực tiễn đất nước. Tiếp tục đẩy mạnh học tập và triển khai Chỉ thị số 23-CT/TW ngày 09/02/2018 của Ban Bí thư (khóa XII) về “Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới”, coi đây là nội dung quan trọng hàng đầu của công tác xây dựng Đảng về mặt tư tưởng, vừa có vai trò nền tảng, vừa có vị trí then chốt trong tình hình hiện nay. Chú trọng việc thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 09/10/2014 của Bộ Chính trị (khóa XI) về “Công tác lý luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030” để triển khai nghiên cứu lý luận gắn với Quy định số 285-QĐ/TW ngày 25/4/2015 của Bộ Chính trị (khóa XI) về “Dân chủ trong nghiên cứu lý luận chính trị trong các cơ quan Đảng, Nhà nước”. Thường xuyên đổi mới, tạo môi trường khuyến khích sáng tạo trong hoạt động nghiên cứu lý luận chính trị và tôn trọng, tiếp thu và sử dụng kết quả tổng kết thực tiễn. Tăng cường và đổi mới việc tổng kết thực tiễn và nghiên cứu, bổ sung, phát triển lý luận, để nhận thức sâu sắc, bổ sung, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam. Quán triệt sâu sắc và bổ sung, phát triển sáng tạo ngay trong việc làm sáng tỏ hơn về mô hình xã hội xã hội chủ nghĩa “8 đặc trưng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2011: 70) ở Việt Nam, về xu thế vận động phát triển của đất nước: “Đến năm 2025... là nước đang phát triển, có công nghiệp theo hướng hiện đại, vượt qua mức thu nhập trung bình thấp; Đến năm 2030... là nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; Đến năm 2045... trở thành nước phát triển, thu nhập cao” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, t.1: 112).

Hai là, chú trọng tăng cường công tác tư tưởng một cách toàn diện, sâu sắc và có tính hệ thống, tạo sự thống nhất cao về ý chí, hành động, bảo vệ và giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng. Đề cao việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” gắn với Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII, XIII) về công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng. Tập trung triển khai toàn diện, sâu rộng Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị (khóa XII) về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” trên cơ sở quán triệt sâu sắc, vận dụng đúng đắn, sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn Việt Nam. Chú trọng vận dụng chủ nghĩa Lênin trong xây dựng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và thể chế, nguyên tắc tổ chức hoạt động của toàn hệ thống chính trị... Thường xuyên đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, chú ý phát huy

sức mạnh tổng hợp của báo chí, truyền thông, tuyên truyền miệng và các kênh thông tin khác gắn với nâng cao tính thuyết phục, tính chiến đấu và tính hấp dẫn của công tác tư tưởng trên báo chí, xuất bản, internet và mạng xã hội. Mỗi cán bộ, đảng viên phải không ngừng học tập nâng cao trình độ về mọi mặt nhằm nâng cao về nhận thức, trình độ, năng lực, bản lĩnh chính trị..., vận dụng sáng tạo vào quá trình công tác và thực tiễn cuộc sống, đấu tranh có hiệu quả với các luận điệu sai trái, phản động.

Ba là, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ công tác giáo dục lý luận chính trị về nội dung, chương trình, hình thức và phương pháp giảng dạy trong hệ thống giáo dục. Đẩy mạnh triển khai Kết luận 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư (khóa XI) về “Tiếp tục đổi mới học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”. Tập trung xây dựng chương trình, nội dung đào tạo lý luận chính trị phù hợp với đối tượng và cấp học, bậc học, ngành học, đảm bảo tính liên thông. Chú trọng giáo dục lý luận chính trị cho thế hệ trẻ, góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội. Xây dựng, đào tạo và phát triển đội ngũ cán bộ lý luận về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh có trình độ chuyên môn chuyên sâu, có năng lực nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn thuộc các chuyên ngành triết học, kinh tế chính trị học, chủ nghĩa xã hội khoa học, tư tưởng Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng, chính trị học và một số chuyên ngành khác nghiên cứu chuyên sâu về đường lối, chủ trương của Đảng. Trong đó, chú trọng đào tạo đội ngũ chuyên gia đầu ngành có bản lĩnh chính trị vững vàng, tư duy sáng tạo và trình độ lý luận cao, am hiểu tình hình thế giới và trong nước, có năng lực gắn lý luận với thực tiễn, nghiên cứu và tổng kết thực tiễn tốt để chứng minh tính đúng đắn, cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và sự vận dụng đúng đắn, sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong thế giới đương đại.

Bốn là, thường xuyên nêu cao cảnh giác cách mạng, đấu tranh phản bác có hiệu quả, kịp thời các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng. Tăng cường thực hiện cơ chế phối hợp và trao đổi thông tin, chủ động nắm bắt âm mưu, thủ đoạn, phương thức chống phá của các thế lực thù địch, các đối tượng cơ hội chính trị. Chủ động xây dựng kế hoạch, luận cứ đấu tranh, phản bác các luận điệu sai trái, xuyên tạc và tạo sự thống nhất trong phối hợp giữa các cơ quan, ban, ngành có liên quan trên cả ba lĩnh vực lý luận chính trị, tư tưởng - văn hóa và văn học - nghệ thuật. Trong đó, các cơ quan thông tấn, báo chí từ trung ương đến địa phương tiếp tục xây dựng chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền sát hợp thực tế về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; phòng và chống âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”; phòng và chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”... Nhận diện và kiên quyết phòng, chống và ngăn chặn các luận điệu sai trái như phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, xuyên tạc, “cực đoan hóa” tư tưởng Hồ Chí Minh, lười học tập lý luận... Chỉ rõ và vạch trần thủ đoạn thổi phồng những sơ hở, yếu kém trong công tác lãnh đạo, quản lý kinh tế - xã hội của các thế lực thù địch, phản động nhằm kích động tâm lý bất mãn, chống đối, chia rẽ khối đoàn kết toàn dân.

5. Kết luận

Hiện nay, các thế lực thù địch vẫn đang ra sức chống phá, phủ nhận vai trò của Lênin đối với cách mạng thế giới. Song, với bản chất cách mạng, khoa học và thực tiễn lịch sử không thể phủ nhận, tư tưởng của Lênin vẫn đang hiện hữu và có sức sống mãnh liệt trong trái tim, khối óc của hàng triệu người trên thế giới. Kỷ niệm 153 năm ngày sinh của V.I.Lênin, việc làm thiết thực chính là tiếp tục nghiên cứu với thái độ khoa học, quán triệt, vận dụng, bổ sung, phát triển sáng tạo di sản tư tưởng của Người nhằm thực hiện thắng lợi hai nhiệm vụ chiến lược - xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Tài liệu tham khảo

- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2011). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. t.1. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- Hồ Chí Minh toàn tập*. (2011). t.1, 2, 12, 13. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- V.I.Lênin toàn tập*. (2005). t.6, 11, 30, 37, 39, 41. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.